

ترتیب مجید

قواعد عثمانیہ

اثر خامہ احمد چودت

مکاتب اعدادیہ نیک دردنجی سنہ سندنہ تدریس اولتقی اوزره معارف
عمومیہ نظارت جلیله سنجه قبول اولمشدر .

نظارت مشارالیه نیک ۳۶۲ نومرو و ۹ ایلول سنہ ۳۱۵ تاریخلی
رخصتنامه سیله طبع ایلمشدر.

معارف عمومیہ نظارت جلیله سیله مطبعه عامره نیک بالاده کی مهر لریخی
حای اولیان نسخه لری مکاتبه قبول اولتماز .

دارالخلافة العالیة

مطبعه عامره

۱۳۱۷

فیئاتی (۵۰) پاره در .

مبسملا محمد لامصلولا

معلوم ادبا اولدینی اوزره قواعد عثمانیه که - لسان
عثمانینک قواعد صرفیه ونحویه سنه داتراک ابتدا یاپلمش
اولان برادر - انجمن دانش طرفندن باتصدیق مکاتب
عمومیه ده تدریسنه باشلانمش ومبتدیلره مدار سهولت
اولق اوزره «مدخل قواعد» نامیه له انک بر مختصری
یاپلوب بوکا بعض قواعد دخی الحاق اولمش ایدی .
لکن مبتدیلره مدخل قواعدک دخی آغیر کلدیکی اهل
خبره اولان معلمین طرفندن خبر ویرلمکله مکاتب
عمومیه درس جدوللرینک ترتیبی ایچون معارف عمومیه
نظارتی دائره سنده تشکیل اولنان اهل خبره قوم یسیوننده
مکاتب ابتداییه شاگردانی ایچون دهها مختصر و مفید
برساله نک تألیفی اخطار و تکلیف اولمغله «قواعد ترکیه»
نامیه برساله جک دخی قلمه المش ایدی .

نسخه نفیسه شان وشوکت و سرلوحه مجموعه
خلافت و سلطنت شهریار معارفپور و پادشاه مراسم
کس-تر خاقان بی مثل و بی مدانی ﴿ السلطان الغازی
عبد الحمید خان ثانی ﴾ افزودن حضرت تریونک منبوط
سوالف اعصار و مجلای جلائل آثار اولان عصر مبارف
حصر هایونلرنده موقع انتشاره قونیلان بونجه آثار
جمیله به برلاحقه عاجزانه و ناچیزانه اولق اوزره بوکره
« قواعد عثمانیه » بوجه آتی یکیدن ترتیب اولندی.
جناب حق ذات فرشته صفات هایونلرینی دائماً توفیقات
صمدانیه سنه مقرون و عمر وشوکت شاهانه لرینی روز
افزون بیورسون آمین .

مخطره

عثمانی لسانك اصلی ترکیه در . فقط فارسیدن و عربیدن
بك چوق لفظلر النوب اوچ لساندن مرکب برسان اولمشدر .
حروف اصلیه سی حروف عربیه درکه شو یکر می سکزی
حروفدن عبارتدر :

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص
ض ط ظ ع غ ف ق ک ل م ن و ه ی

حروف فارسیه یکر می درتدر . چونکه حروف عربیه نك
سکزی یعنی (ث ح ص ض ط ظ ع ق) حرفلری لسان فارسیده
اولیوب باقیلری قولانیلور . فقط عربیده اولیان دها درت
حرف وارد درکه [بای فارسی] و [جیم فارسی] و [زای فارسی] و [کاف
فارسی] دینلور و اوزر لرینه شویله (پ چه ژ گک) اوچ نقطه
وضع ایله عربیدن تفریق اولنور .

حروف عربیه و فارسیه نك کافه سی لسان عثمانیده مستعمل
اولمغه حروف عثمانیه اوتوز ایچی یه بالغ اولور .

بوندن بشته ترکیه ککزدن کلور برکاف وارد در که اکا
[صاغر کاف] دینلور . سکا، بکا کی . شمادی بو کافلر نون کی تلفظ
اولنور . فقط بونلری کاف عربی و فارسیدن تفریق ایچون بر
علامت مخصوصه یه احتیاج کورلمکله بو کافک اوزرینه اوچ نقطه

وضع اولنوبده کاف فارسی شويله (گک) ايکي توالی يازاق
خصوصی مقدا تذکر وانجمن دانش طرفندن تصديق وامضا
اولنغله مدخل قواعدده کافر بووجهله تفريق اولنشيدي .

بده سالف الذکر اهل خبره قوميسيونک تديبي اوزرينه
قواعد ترکیده کاف فارسی شويله (گک) قولي قيوريق اوله رق يازلدي .
لکن اوته دنبرو کاف فارسی اوزرينه اوچ نقطه وضعنه
آشلمش اولديغندن بوقاعده متروک و مجهور اولمدي . بناء عليه
بوکتابه دخي اوته دنبرو اوله کلديبي اوزره کاف فارسی اوزرينه
اوچ نقطه وضع اولنوبده لدی الحاجه دفع التباس واشتباه ايجول
صاغر کاف اوزرينه بر نقطه وضع ايله سکا بگا کبي يازاق مناسب
کورلمشدر .

قچه و کسره کبي ضمه دخي يا خفيف و يا آغیر اولور : ضمه
خفيفه و ثقيله يا بسوط و يا مقبوض اولور . [ضمه خفيفه مبسوطه]
دوداقلری بر مقدار آچهرق تلفظ اولنور . [ضمه خفيفه مقبوضه]
دوداقلری بر مقدار صيقه رق تلفظ اولنور . ضمه ثقيله مبسوطه
و مقبوضه بو ايکيسنک آغیرلری ديمکدر .

ضمه لر (۷) و () اشارة تریله یکدیگرندن تفريق اولنمق
یعنی (اولمک) و (اولمق) و (کولمک) و (بولمق) رسملری اصول
اتخاذ قیلنمق خصوصی مقدا تذکر وانجمن دانش طرفندن تصديق
وامضا ایدلمش اولديغندن مدخل قواعدده بواشارت لر استعمال
اولنشيدي .

بعده سالب الذکر اهل خبره قومیسیننده (اولک) و
(اولق) و (کولک) و (بولق) اشارتلی وضع اولندیغندن
قواعد ترکیده بو اشارتلی قوللاندی .
حروف هجا بهضاً خفیف و بهضاً آغیر حرکه ایله حرکه لنورلر .
فقط (ث ذ ک) دائماً خفیف حرکه ایله و (ح خ ص ض ط
ظ ع غ) دائماً آغیر حرکه ایله حرکه لنورلر .
لسان عربیده حرکه نک خفت و ثقلتی حرفک جنسنه تابعدر .
مثلاً سین و کافک حرکه لری خفیف و صاد و قافک حرکه لری آغیر
بولقی طبیعیدر .

قاعده

برکله قننی جنس حرکه ایله بدأ ایدرسه صکره کی حرکه لر
دخی اول جنسدن اولق یعنی خفیف ایسه خفیف و آغیر ایسه
آغیر تلفظ اولمق شیوه لسان ترکی اقتضاسیندندر : کورمک ،
کوسترمک ، اوتومق ، یازدیرمق کبی
بو قاعده الما ولیمون کبی پلک آز اسملرده تخلف ایتشدر .
اینانق ماده سی دخی شاذدر .
برده دیگر لسانلردن مأخوذ اولان کله لر بو قاعده دن
مستثنادر . مثلاً منقولات کله سینک میمی فتحه خفیفه ایله و قافی
ضمه ثقیله مدوده ایله و لامی فتحه خفیفه مدوده ایله متحرک
اوله رق تلفظ اولنور ، بو ایسه کلمات ترکیده اوله ماز ،

معلمینه تعلیمات

علم صرف و نحو، لسانی طوغری سویلیوب یاز مق فنیدر. سویلیوب یاز دیغمزه کلام دینور که کلمه لردن و کلمه لر حرفلردن مرکبدر. حرف بر کیفیت مخصوصه ایله آغزک مخرج معیندن چیقان سمدر. اول کیفیت دخی حرکه در و حروف عثمانیه شو او توز ایکی حرفدر.

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ ر ز ژ س ش
ص ض ط ظ ع غ ف ق ک ل م ن و هی.

ایشته بونلره [حروف هجا] دینلور.

ترجده برده صاغر کاف وارددر که شمدی نون کبی تلفظ اولنور. سکا بکا کبی. لدی الحاجه بودخی دیگر کافرلردن تفریق اولنمق لازم کلدیکندن اوزرینه بر نقطه وضعیله (کک) صورتنده یاز یله جقدر.

لسان عثمانیده ضاد اکثریا ظا کبی تلفظ اولنور. ضمیر، ماضی کبی.

اشبو حروف هجا ایکی قسمدر: بری مابعدینه متصل اولیان حرفلر اولوب بونلره «حروف انفصال» دینور که (ا د ذ ر ز ژ و) حرفلریدر.

دیگری مابعدینه متصل اولان حرفلر اولوب «حروف اتصال» دینور. بونلر باقی حروف هجادر.

لسان عربیہ حرکہ اوچدر : فتحہ ، کسرہ ، ضمہ یعنی
اوستون ، اسرہ ، اوترہ در .

حروف هجاءك هر بری حرکہ یہ محتاجدر . فقط حرفك
بعضاً كندی حرکہ سی اولوب « متحرك » دینور و بعضاً كندی
حرکہ سی اولیوب ماقبلندہ کی حرفك حرکہ سنہ اعتماد ایلر . اكا
دخی « ساكن » دینور . اوزرینہ اشبو (ه) جزم اشارتی قونور
ال ، بل كبی .

لسان عربیہ برجسندن ایکی حرف یان یانه كلدكده
اکثریا ادغام اولنور . یعنی برحرف یازیلوب اوزرینہ اشبو (ّ)
تشدید اشارتی قونور و مشدد یعنی مکرر او قونور : محمد معظم .
الف ویا وواو حرفلرینہ « حرف مد » دینلور . چونکہ
فارسی و عربی کلمه لرده الف فتحه یی مد ایدر : یاور ، کاتب کبی .
ویا کسره یی مد ایدر و آلتسه (ٓ) علامتی وضع اولنور :
زیور ، لیب کبی . واو ضمه یی مد ایدر : دلسوز ، مکتوب کبی .
اگر مد اولنان فتحه ، الفك حرکہ سی ایسه یان یانه ایکی الف یازلامق
ایچون بر الف یازیلور و اوزرینہ اشبو (ّ) مد اشارتی وضع
اولنور : آزر ، آسر کبی .

الف برحرف هوا ایدر کہ حرکہ لندکده همزه اولور و علامت
اولق اوزره اشبو (ء) اشارتی استعمال اولنور . بونک کیفیت
استعمالی ذیل کتابك برنجی فصلنده بیان قلنور .

بالاده مذکور اولان حرکت لرا کثر استعمالاً تمزده ترک اولنور
و کله لر قرینه ایله اوقونور و کلمات ترکیده الف اکثریا الف قحیه
ویا کسریه و او ضمه یه علامت اولمق اوزره قوللانیلور. بو حالده
انلره « حرف املا » دینور. یالی، کوزل کله لرنده اولدینی کبی .
بعضاً ها دخی بویله علامت حرکت اوله رق یازیلوب بو حالده اکا
دخی « حرف املا » و « هاء رسمیه » دینور: هله، خانه، عباره کبی .
ایشته حرکت لر من بونلردن عبارت اولوب لسانمزده ایسه
سکز در او حرکت واردر . چونکه حرکات نشه دن هر بری یا خفیفه
ویا ثقیل اولور و ضمه یا مبسوط و یا مقبوض اولور .

فتحه ثقیله الف صورتنده یازیله رق فتحه خفیفه دن تفریق
اولنور. بله بال کبی . واکر مفتوح اولان حرف دخی الف
ایسه یان یانه ایکی الف یازیلوب بلکه بر الف یازیله رق اوزرینه
() اشارتی قونور. آو کبی .

لدی الايجاب کلمات ترکیده کسره خفیفه دن تفریق ایچون
کسره ثقیله نك التنه کسره ممدوده اشارتی اولار (ر) وضع
اولنور . اسکی یالی کبی .

ضمه خفیفه مبسوطه (و) رسمنده یازیلور. کور، کوز کبی .
ضمه خفیفه مقبوضه (و) رسمنده یازیلور. اوچ، یوز کبی .
ضمه ثقیله مبسوطه (و) رسمنده یازیلور. صول، قول کبی .
ضمه ثقیله مقبوضه (و) رسمنده یازیلور. او یغون، کبی .

مقدمه

کلمه يالکز بر معنایه موضوع اولان لفظدر وبش نوعدر یعنی اسم ، صفت ، فعل ، ضمیر ، ادواتدر .

اسم . — بروصف ایله مقید اولقسزین مجرد بر ششمسه یاخود دیگر برشیئه دلالت ایلیان کلملردر: احد، استانبول، قلم، کاغد کبی .

صفت . — زمان ایله مقید اولقسزین بروصف ایله متصرف اولان شی دیمکدر . مثلا کوزل دیدیکمزده کوزلک ایله متصرف انسان یاخود بر شی دیمک اولور . کذلک بیاض کاغد دیدیکمزده کاغد بر اسم اولوب مجرد مسماسنه دلالت ایدر . اما بیاض لفظی بیاضلق صفتیله متصرف اولان شیئه دلالت ایدر واوشی بوراده کاغد ضمننده تحقق ایدر . فقط هیچ بریسی بروقته دلالت ایلز . ضمیر . — اسمک . مسماسنی اشعار ایدن الفاظ مخصوصه در :

او، سن، بن کبی .

فعل . — اوچ زمانک برنده بر ایشک یا بر حال و کیفیتک وقوعنی افاده ایلیان کلمه در . کادی، یازیور، دکلنه جک دنیلدیکی کبی که کلمک و یازمق برر ایش اولوب اولکی وقوع بولمش وایکنجیسی وقوع بولتمده اولدینی و دکلنمک بر حال و کیفیت اولوب بعده وقوع بولمجنی مستفاد اولور .

ادوات — که انلره «حروف معانی» دخی دینور. اسم
وصفت و ضمیر و فعلدن بشته اولان کلمه لر در که حد ذاتنده مستقل بر
معنایی افاده ایتمیوب بلکه دیگر کلمه لره مربوط اوله رق خصوصی
معنایله دلالت ایدر لر. مثلاً استانبولدن قایق ایله بوغاز ایچنه کیتدم.
دینلده (دن) و (ایله) حرفلری کبی. ایشته بو کلمه لر ترکیب ایدر که
کلام اولور و کلامه جمله دخی دینور. مثلاً — کون طوغدی —
جمله سی ایکی کلمه دن ترکیب بر کلامدر.

باب اول

اسمک صنوف و اقسامی بیاننده در

فصل اول

اسم خاص و عام و مفرد و جمع بیاننده در
اسم ایکی قسمدر. بری اسم خاصدر که بر فرد معینه دلالت
ایچون وضع اولنمشدر. اکا علم دخی دینور. اجد، استانبول
نیل کبی که اجد بر ذاتک آدیدر. استانبول دخی عالمک فهرستی
اولان شهر منک و نیل مصرده جاری اولان نهر معروفک آدریدر.
ایکنجیبی اسم عامدر که افراد کثیره یه شامل اولور. اکا اسم
جنس دخی دینور. انسان شهر نهر کبی که انسان بر شخص

معینہ منحصر اولیوب جملہ بنی آدمہ شامل اولور . شہر دخی بر بلدیہ منحصر اولیوب بالجملہ بیوک و مشہور بلدیہ لہ اطلاق اولور . كذلك نہرک دخی بر یوزندہ جاری اولان ایرماقلرک کافہ سنہ شہولی واردر .

اسم جنسک اولنہ (او) کتوزیلور ایسہ علم کبی معرفہ اولور . یعنی بر فرد معینہ منحصر قالور . مثلاً بر کیمسہ خدمتکارینہ او قلمی کتور — دیدکدہ بینلرنده معلوم اولان قلمی ایستمش اولور . خدمتکار بشقہ قلم کتورسہ ایفای خدمت ایلش اولماز و بعضاً «او» یرندہ «اول» قوللانیلور واکر (بر) کتوریاور ایسہ نکرہ اولور یعنی لاعلی التعین بر قلم ایستمش اولور و خدمتکار ہر قنخی قلمی کتورسہ ایفای خدمت ایلش اولور واکر جمیع افرادی استغراق ایلک مراد اولور ایسہ (ہر) کتوزیلور . مثلاً — ہرانسان بر ایچر — دینور .

مفرد و جمع

اسم عامیدن بر فرد مراد اولور ایسہ مفرد و زیادہ مراد اولور ایسہ جمع دینلور . ترکیہ ادات جمع (لر) اداتیدر . کرک ترکی و کرک فارسی و یاعربی کلملرک اخرینہ علاوہ اولاندقده جمع اولور لر . آتلی ، اسبلر ، فرسلر کبی .

اسماء فارسیه یعنی اسمان فارسیدن مأخوذ اولان اسملر بعضاً قاعدهٔ فارسیه اوزره جمله‌نور . شویله که اخری مفتوح قلندرق الف و نون الحاق اولنور . مردان ، صوفیان ، چشمان ، آهوان ، سخنان کبی . واکر اسمک آخرنده های رسمیه بولنور ایسه کافه تبدیل اولنور . بنده‌نک جمی بندکان کبی . واکر الف بولنور ایسه بریازیاده قلنور . کدانک جمی کدایان کبی . اسماء عربیه یعنی عربی‌دن مأخوذ اولان اسملر دخی بعضاً بویله قاعدهٔ فارسیه اوزره جمله‌نور لر . مشیران ، منشیان کبی .
عربجه‌ده متعدد جمله‌ر او اوب انلر باب مخصوصنده بیان اولنده‌قدر .

اسم مکان

اسم لرك آخرنده خفیف حرکه‌لی ایسه (لك)، آخیر حرکه‌لی ایسه (لق) علاو، سیله اسم مکان صیغه‌سی یاپیلور . چچچکک و چاللق کبی . شاذ اوله‌رق مختلف حرکه‌لر له استعمال اولنان کلمه‌لرده حرکهٔ اخیره‌یه اعتبار اولنور لیمونلق کبی .
فارسیده (زار) و (ستان) و (کاه) و (کده) لفظلری ادات محایت او اوب فارسی یا عربی اسملره لاحق اوله‌رق لسان غثمانیده دخی استعمال اولنور لر . نته کیم لاله‌ک و کلک معناسنه لاله‌زار و کلستان و زیارت یری و محنت یری معناسنه زیارتگاه و محنتگاه دینلور .

فصل اول

اسم تصغیر بیاننده در

خفیف حر که لی اسملرک آخرینه (جک) و آغر حر که لی اسملرک آخرینه (جق) الحاق اولندقدده اسم تصغیر اولوب مسماسنک کوچکلیکنی افاده ایدر. کدیجک، دستیجک، او طه جق، قوزیجق، قادینجق، اوغلانجق کبی . فقط آخری ساکن اولان ایکی حرفی اسملرک تصغیرنده جک و جق یرینه (جکز) و (جغز) کتوریلور : کویجکز، او جکز، قیزجغز، قوشجغز کبی. و جغز بعضاً مقام ترجمده قوللانیلور . نته کیم بیچاره قیز دنیله جک یرده قیزجغز دنیلور .

تصغیر اولنده جق اسمک آخرنده کاف و یا قاف بولنور ایسه حذف اولنور . نته که دوشک و دوداق و قولاق اسملرینک تصغیرلرنده دوشه جک دوداجق قولاجق دینور. فارسی و عربی اسملر دخی بویله قاعده ترکیه اوزره تصغیر اولنور لر. فارسیدن خانه جک ، خاتونجق و عربیدن رساله جک ، دکانجق کبی . (چه) لسان فارسیده ادات تصغیر اولوب فارسی و عربی اسملره لاحق اولور . دیوانچه و دکانچه کبی کوچک دیوان و کوچک دکان دیمک اولور .

عربی اسملره مخصوص اولتی اوزره عربجه قاعده تصغیر واردر . شویله که اسمک اولکی حرفی مضموم قلنهرق حرف

اخیرندن اول بریاء ساکنه زیاده ایدیلور . عبدك تصنیزنده عید
دینلدیکی کبی که عبد قول و عید قولجغز دیمکدر .

فصل ثالث

اسماء اعداد بیاننده در

اصل اسماء اعداد یعنی صایلرک اسملری ایکی مرتبه اعتبار
اولنور که آحاد و عشراتدر .

آحاد برلر یعنی بردن طقوزه قدر اولان عددلردر . عشرات
اونلر یعنی اوندن طقسانه قدر اولان عددلردر .

آحاد . — بر، ایکی، اوچ، درت، بش، التی، یدی، سکز، طنوز.
عشرات . — اون، یکریمی، اوتوز، قرق، اللی، التمش، یتمش،
سکسان، طقسان .

بونلر رأس عشرات اولوب هر برینک آخرینه آحاددن بری
علاوه اولنهرق اون بر، اون ایکی دیواون طقوزه قدر صایلور .
بعده یکریمی بر، یکریمی ایکی دیو یکریمی طقوزه قدر صایلور .
بعده یوز کلور وینه بو منوال اوزره یوز سکسان طقوزه قدر صایلور
واندن صکره یوزک اولنه آحاددن بری علاوه اولنهرق ایکی یوز،
اوچ یوز و هکذا طقوز یوز طقسان طقوزه قدر صایلدقن صکره
بیک کلور . اندن صکره دخی منوال مشروح اوزره صاییاور .
وخزینة مالیه نیک اسکی اصطلاحجه اچیه حسابنده یوز بیکه
بر یوک تعبیر اولنهرق ایکی یوک، اوچ یوک دیو تعداد اولنوردی .
لکن اصحاب فن حساب عندنده بو « یوک » تعبیری قوللانلیوب

هر خصوصه طقوز یوز بیکن ایلروسی کرات اعتبار اولندرق
اون کره یوز بیک، یکر می کره یوز بیک دیو صاییلوردی . بعده
اون کره یوز بیکه لسان افرنجیدن مأخوذ اولان ملیون لفظی
اطلاق اولندرق آحاد و عشرات و مأت علاوه سیله صاییلور
اولدی . ایشته بونلر اسماء اعداد اولوب صاییلان شی نه ایسه اکا
دخی معدود دینلور . مثلاً بش التون، بش یوز غروش، بیک التی
یوز پاره دینلده اکده التون و غروش و پاره معدود اولور .

اعداد فارسیه نك لسان عثمانیده نادر اولهرق قوللانیلان
احادی بونلردر: يك، دو، سه، چهار، پنج، شش، هفت، هشت، نه .
چهارك هاسی اکثریا حذف اولندرق چار دینلور و یوز
معناسنه اولان صدوبیک معناسنه اولان هذار دخی قوللانیلور
نته کیم صدبار و هذار کره دینلور .

عربینك اسم عددلری دخی لسان عثمانیده كذلك نادرآ
قوللانیلور . احادی بونلردر: احد، اثنین، ثلثه ، اربعه ، خمسة .
سته ، سبعة ، ثمانیه ، تسعه .

احد یرنده اکثریا واحد لفظی قوللانیلور . عشراتی دخی
بونلردر : عشره ، عشرین ، ثلثین ، اربعین ، خمین ، ستین . سبعین ،
ثمانین ، تسعین .

عربیده یوز معناسنه اولان مائه و بیک معناسنه اولان
الف دخی لسان عثمانیده مستعملدر .

کسورات . — عدلرک کسرلری جزء لریدرکه یارم ، اوچده بر ، درتده بر وهکذا ایلوو طوغری کیدر . فارسینک کسرلرندن لسان عثمانیده یالکیز یارم معناسنه اولان [نیم] قوللانیلور . اما عربینک اونه قدر کسوراتی لسان عثمانیده مستعملدرکه شونلردر : نصف ، ثلث ، ربع ، خمس ، سدس ، سبع ، ثمن ، تسع ، عشر ، بعضاً بونلره اعداد ترکیه منضم اولور : بر ثلث ، اوچ ربع ، درت خمس کبی .

اعداد توزیعیه . — بر جاعتدن هر برینه مساوات اوزره بر مقدارک تعیینی قصد اولندقدن، اسم عددلرک آخری مفتوح قیلنهرق برراءساکنه الحاق اولنور و آخری مکسور ایسه رادن اول برده شین مفتوحه زیاده قیلنور و درت لفظنک اخرنده کی تا حرکه لندکده داله منقلب اولور . نته کیم - فلان قریه اهاالیسی برریا ایکیشر یا خود دردر غروش ویرسون - دنیلور واسم عدد ایکی ایکی ودرت درت دیو تکرار ایلمش کبی اولور .

کذلک بر فرقه یی طاقم طاقم ایتمک مقامنده دخی بو اعداد توزیعیه قوللانیلور و اول حالده تکرار لانور . نته که - ایکیشر ایکیشر کلیکیز - دینور . فارسیده لسان عثمانیده « برر برر » معناسنه اولان « یکان یکان » قوللانیلور .

فصل - ابع

مبهمات بیانده در

مبهمات، معناسنده ابهام اولان اسملر در :

اصل مبهمات ترکیه : کندی ، کیم ، نه ، قاچ ، قچان ، قنی ،
قنی کله لریدر .

(کندی) که کندو دخی یازیلور ، بشقه سی قاریشمقسرین
برذات دیمکدر . نته که - کندی یاپدی - دینلیر که بشقه سی قاریشمیوب
بالذات یاپدی دیمک اولور و - ترزی بوجبه یی کندی دیکدی -
دینلر کد قالفدسنه یاشا کردینه دیکدیرمدی معناسی چیقار . و (لر)
ایله جملنوب کندیلر و کندولر دینلور . بعضاً تأکید ایچون تکرار
لانور و کندی کندینه و کندو کندویه دینلور . فارسیده بومعنایه
(خود) قوللانیلور . مثلاً رأی خودیله دینلور که کندی رأیله
دیمکدر . و خود بخود دینلور که کندی کندینه دیمکدر عربیدن
دخی بومقامده (ذات) و (نفس) قوللانیلور . مثلاً : ذاته
مخصوص ونفسنه منحصر دینلور که کندینه مخصوص و کندینه
منحصر دیمکدر . وبالذات یاپدی دینلور که کندو یاپدی دیمک
اولور . (کیم) ذوی العقوله مخصوص اولوب بر شخصی استفهام
ایچوندر . مثلاً کیم کلدی ؟ کیملر کله جک ؟ دینلور . و بعضاً
استغراق ایچون قوللانیلور : کیم اولور ایسه اولسون کچی که
هر کیم اولور ایسه اولسون دیمکدر . و بعضاً ابهام ایچون استعمال

اولنور. نته که - کیم کادی بیلیمورم - دینلور و تکرار اولنهرق بعض معناسنه استعمال اولنور. نته کیم : انلرک کیمی شویله و کیمی بویله دنیلور. کیمسه و کسنه لفظلری دخی مبهم بر شخص دیمکدر.

(نه) ذوی العقولدن اولیان شیئی استفهام یا استغراق ویا ابهام ایچوندر. نته کیم مقام استفهامده - نه اولدی؟ و مقام استغراقده نه اولور ایسه و مقام ابهامده نه اولدی بیلیم دنیلور. (نسنه) لفظی مبهم برشی معناسنه استعمال اولنور و اکثریا [نه] مابعدینه وصل ایله هاء رسمیه سی اسقاط اولنور. نر، ندر، ندن کبی. نقدر و نوجهله دخی بعضاً بویله هاسز اولهرق یازیلور و بعضاً متصل اولدینی کلمه نك اولکی حرفی علی الخصوص الف اولدینی حالده تخفیف ایچون حذف اولنور. نه اوله (نوله) نه اولدی (نولدی) نه ایلسون (نیلسون) نه ایچون (نیچون) کبی. كذلك نه اصل بووجهله تخفیف اولندقدن ناصل اولوب اکثریا الف دخی اسقاط ایله نصل یازیلور. و بو کیفیت استفهام ویا استغراق ویا خود ابهام ایچون استعمال اولنور. نته که نصل اولدی؟ دیو سؤال اولنور و نصل اولور ایسه اولسون و نصل اولدی بیلیم دنیلور و بعضاً مقام تشبیهده ایراد اولنور. نته کیم سن نصل که ایتدک ایسه اوله جه ایتدیکی بولدک دنیلور و نه یرده تخفیف اولنهرق نرده، نره ده دنیلور و مکانی استفهام یا استغراق ویا ابهام ایچون استعمال اولنور. نته که: نره ده قالدی و نره ده اولور سه اولسون

ونزهده بيلم واو نزهده بونزهده دنيلور . لسان فارسیده (چه)
نه ديمك اولوب بعضاً لسان عثمانیده قوللانيلور و (چه فائده)
دينور که نه فائده ديمکدر و بعضاً (هرچه باد آباد) جلهسی قوللانيلور
هرنه اولور ايسه اولسون ديمکدر . (نيجه) نصل معناسنه در .
نته کيم نيجه سين و نيجه اولور ايسه اولسون و نيجه اولدی بيلم
دينور . و بعضاً وقت مبهم ايجون قوللانيلور مثلاً نيجه يه دک دنيلور
نه وقتهدک ديمک اولور . و بعضاً مقام ابهامده چوق معناسنی مفيد
اولور . نته که - نيجه کره دنيلور که چوق کره ديمکدر ، و بعضاً بومقامده
خيلي لفظی قوللانيلور . نته که - خيلي مدت دنيلور که چوق مدت
ديمک اولور . و تقبل ايجون خيليجه و تا کيد ايجون خيليدن دنيلور .
عربیده دخي بعضاً چوق مقامده (کثراً ما) ودها چوق مقامنده
(اکثراً) لفظلری قوللانيلور . (قاچ) عددی استفهام ويا
استغراق ويا ابهام ايجوندر . دائماً مفرد اوله رق قوللانيلور .
نته کيم مقام استفهامده قاچ غروشک وار ؟ دنيلور که نه مقدار
غروشک وار ؟ ديمک اولور و مقام استغراقده قاچ اولور ايسه
اولسون دنيلور که هرنه قدر اولور ايسه اولسون ديمک اولور
و مقام ابهامده ساعت قاچه کلدی بيلمورم دنيلور . و بعضاً مقام
ابهامده نيجه کي کثرت معناسنی مفيد اولور . قاچ کره کي که چوق
کره ديمکدر . و برقاچ دنيلور سه بعض و براز معناسنی افاده ايلر .
فارسیده چند کلمه سی مهماتدن اوله رق نيجه و قاچ مقامنده قوللانيلور .